

Suomussalmi Laivasaari
Kivikautisen asuinpaikan tarkastus

Rauhoitusluokka: III

Muinaisjäännösrekisterin tunnus: 777010208

Peruskartta: 4423 03 JUMALISJÄRVI

P = 7187916, i = 602561 (ETRS-TM35FIN), k = 189

Kylä: Alavuokki

Tila / kiinteistötunnus: 777-893-11-1

Suunta ja etäisyys Suomussalmen kirkosta: Kaakkoon 14 km.

Tarkastuspäivä: 31.5.2011

Löydöt: Kvartsia, ei otettu talteen

Aiemmat tutkimukset: -

Aikaisemmat löydöt: KM 20935:2, kourutaltoa

Valokuvat: KaiM.7683:1-6.

Tarkastuksen syy:

Petri Manninen (os. Laavukuja 3 A, 89600 Suomussalmi, puh. 0400-251379) ilmoitti löytäneensä 27.4.2011 'mielenkiintoisen kivenmurikan' Vuokkijärven rannasta. Kun menin häntä tapaamaan, murikka osoittautui keuhonjalaksen muotoiseksi kirveeksi. Hänellä oli myös kaksi pronssikautista valinmuottia, joista kummastakin oli molemmat puolet tallella. Manninen lähti näyttämään sekä kiven, että valinmuottien löytöpaikat. Kivi oli löytynyt Laivasaaresta, valinmuotit kohteesta Niemenkangas S 777010263, ks. tarkastuskertomus.

Sijainti ja maaston kuvaus:

Kehonjalaksen muotoisen kirveen löytöpaikka sijaitsee muinaisjäännösrekisterissä Laivasaareksi nimetyssä kohteessa. Se oli määritelty löytöpaikaksi. Laivasaari on ennen vesistönsäännöstelyä ollut niemi, 1800-luvulla se on tunnettu nimellä Syväysniemi. Kapea kannas on yhdistänyt sen lännessä Karhuniemeen.

Nyt niemestä on jäljellä muutama luoto, joiden koko vaihtelee vedenpinnan korkeuden mukaan. Suurimmalla on kasvillisuutta runsaan 250 x 100 metrin kokoisella alueella. Matalan veden aikaan on entisen niemen kohdalla näkyvissä laaja säännöstelyn syövä alue miltei kivetöntä hiekkaa.

Tarkastushavainnot:

Kiviesineen löytökohta on entisen niemen itäosassa. Paikka oli nyt veden alla, nykyisestä kasvillisuusrajasta arviolta 50-60 metrin päässä. Sen arvioidut koordinaatit ovat p = 7188048, i = 602716. Vesiraja oli tarkastushetkellä siitä ehkä 30-40 metrin päässä. Rantahiekassa löytöpaikan kohdalla oli muutama palanut kivi.

Esineen arvioidusta löytöpaikasta 70 metriä luoteeseen, peruskarttaan merkityn suurimman saaren koillispuolella oli veden syövässä hiekassa kivetyn tulisijan jäännökset. Paikan koordinaatit ovat p = 7188089, i = 602657. Ympäristössä oli joitain yksittäisiä kvartsi-iskoksia. Tästä vajaan 150 metriä luoteeseen, peruskarttaan merkityn pienen luodon pohjoispäässä oli toisen, noin metrin läpimittaisen tulisijan jäännökset, p = 7188197, i = 602568. Se on aikoinaan sijainnut lähellä niemen pohjoisrantaa. Lähettyvillä oli kaksi muutakin kivikkoa, jotka vaikuttivat tulisijojen jäännöksiltä. Niihin ei kuitenkaan liittynyt mitään löytöjä.

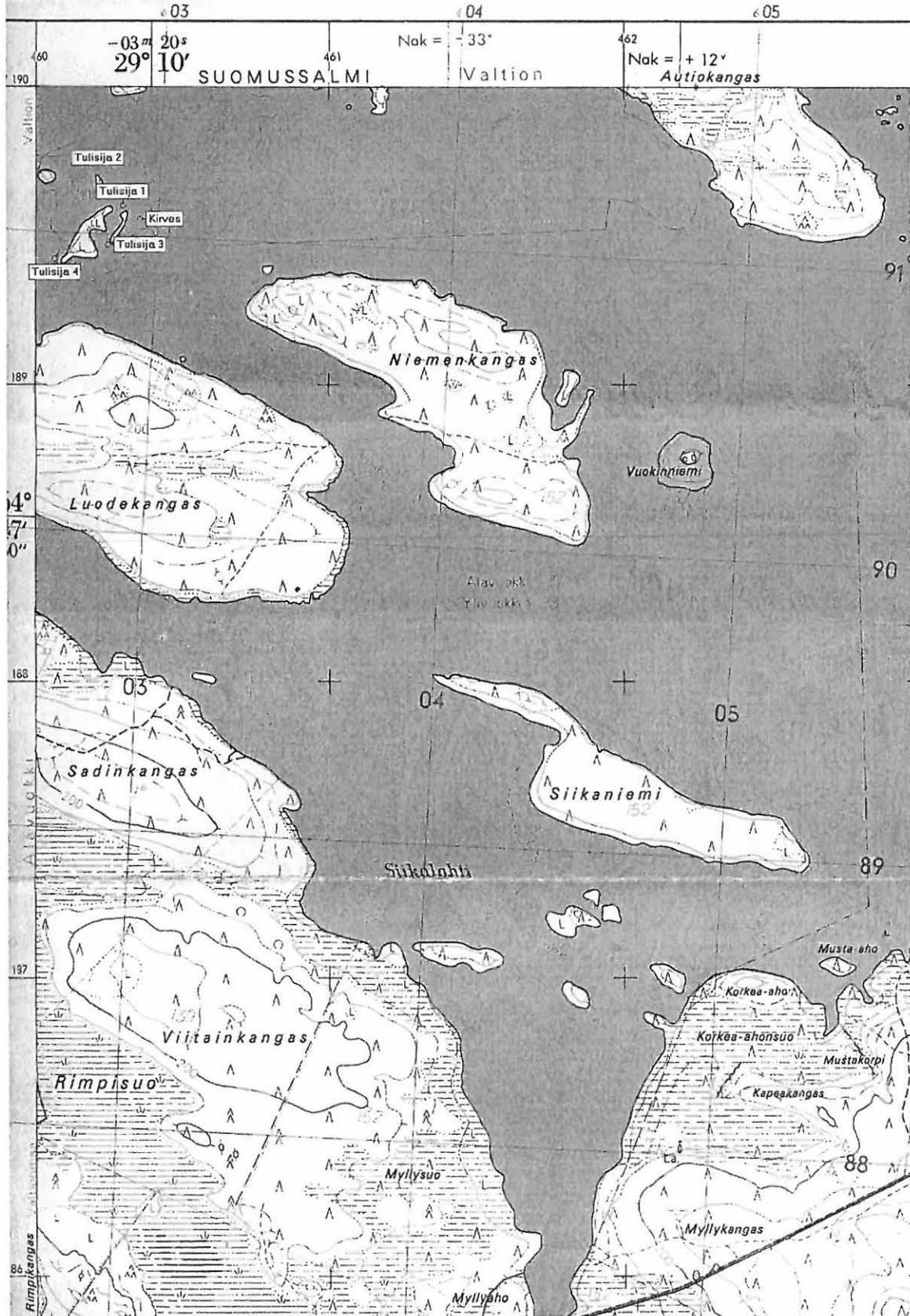
Myös kirveen löytökohdan eteläpuolella oli joitain tulisijojen jäännöksiä. Löytökohdasta vajaat 150 metriä lounaaseen oli varsin selvä kivetty tulisija kohdassa $p = 7187954$, $i = 602613$. Paikka on aikoinaan ollut niemen kaakkoisrannan lähellä. Ympäristössä oli jokunen yksittäinen kvartsinpala. Siitä vajaat 0,2 km länsilounaaseen, edellä mainitun suurimman saaren eteläkärjen länsipuolella oli hiekassa jonkin verran yksittäisiä palaneita kiviä ja tulisija. Sen koordinaatit ovat $p = 7187902$, $i = 602435$. Ympäristössä oli jokunen kvartsi-iskos. Paikka on alun perin ollut niemen lounaisrantaa.

Tarkastuksen perusteella Laivasaassa sijaitsee kivikautinen asuinpaikka, joka on ilmeisesti täysin tuhoutunut.

Kajaanissa 5.8.2011

Esa Suominen

N:o 4423 03

Kopio peruskartasta 4423 03 Jumalisjärvi, 1:20000, v.1974.

Kuva 1. Laivasaaren vedensyömyä pohjoisosaa. SE. KaiM 7683:2.

Kuva 2. Tulisijanjäännöksiä Laivasaaren pohjoisosassa. SE. KaiM 7683:3.